ԲՈՍՆԻՄԼԷՐՈՒԴ—ՏԱՐԻ—ԹՎԻ—1325—ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ—14—ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ—1872

ԳԱՆԱՁ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ համար 180 գրշ.
» Գաւառաց » 100 մէջ.
Ամիսներու համար Կ. Պոլսոյ » 90 գրշ.
» Գաւառաց » 50 մէջ.
Ուրաքանչիւր թերթի դին 50 փարա.
Դասատուման տողը մէկ անգամի համար 3 գրուշ, երկու անգամի համար 2 գրուշ, աւելի սնդամներու համար զատ սակարկութիւն կրնայ։

ԱՐԱՔԱՆ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԳԱՆԱՁ

Գուրս գարած լրագրաց ճանրաս դախաք խմբագրութեան վրայ է։
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն խմբագիր—Տնօրէնին պիտի ուղղուի։ Ամսական, Զինիլի խան, Մասիսի գրատունը։
Ձեռագիր դախաք չվերադարձուած նամակ չընդունուիր։

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՊՕԼԻՍ 14 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վիէննա 23 դեկտ.

Գալիսիոյ Նախագահ Անատոմի կոմսը օրուան մէջ վերադարձով կոչուած տեղեկութիւնն գնաց անոր։ Այս տեղեկութեան վերայ ազգաւորականները խառնիցան։

Անոր կոմսը պատասխան մը կը պատրաստէ Նորօրէան Գի վերջին պատգամին դրցոց պաշտօնագրութիւնն գրքոյն, որ բաց է թէ 1870ի Գերմանական պատերազմին ժամանակ Պ. Ֆը Գալոյի խառնուածը բաց էր։

Լոնդրէ 23 դեկտ.

Անդ վիճակն ծէրմանիա չոգենաւը՝ մեր քաղաքին եւ Ֆիրանսի մէջ ուղղ ցամաքն ինեալ եւ 97 ճանապարհորդք եւ նաւաստիք ծովակուր եղան։

Պէրլին 23 դեկտ.

Մեն-կոմիսարի երկաթուղին պատճառաւ ծաղած ամէն դժուարութիւնք լուծուեցան։

Մատրիտ 23 դեկտ.

Գուադանէրէն եկած լուրերը լաւ են։

Փարիզ 23 դեկտ.

Ազգային ժողովոյ գործակցութեան առթիւ Պ. թիէր փարիզ եկաւ եւ Էլիզէի պալատը նստաւ այսօր։

Բօրէլը լուծիրը գաղրեցաւ։

Վերլին 23 դեկտ.

Պաշտօնական կողմէն այսօր կը հրատարակէ կայսրը հրամանագիրը որ Պիսմարք իշխանն իւր ինքնակալ համեստ կարգակէ Բրանդիոյ կառավարութեան պաշտօնէից նախագահութեան։ կայսրութեան ղեկանարի եւ արտաքին գործոց պաշտօնէի պաշտօնից մէջ կը վերահաստատէ։

Լոնդրա 23 դեկտ.

Օրուան գին. 54 7/16
փոխ 1869 64 3/8
» 1871 74 5/8
Անգլ. գին. 91 7/8
Ոսկիներ 27—
Մոնէր 41—41 1/2

Լիվերբուլ 21 դեկտ.

Ճանապարհ Մ. Ն. 10 3/8—1/2
Փոխուած 10000 հատ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԳԱՆՁԱՒՈՐ ԵՎՄԷ-ՏԱՀԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Լոնդրայի Ֆինանսիէր (Երկաթական) անուն թերթը, որ Երկաթական խնդրոց մէջ էքսթրամիտ լրագրէն ոչ պակաս յարգի է Լոնդրայի մէջ, Օսմանեան կանձուն քիչ ժամանակէն նոր փոխառութիւն մ՝ ոչ ընելու Հարկադրիչը նշանակելով գրեալ կուսակցիկ է Թուրքիա առանց հինգ տարուան մէջ առանցքին

փոխառութիւն բրած է. հետեւապէս թուրքիոյ պարտուց օրքան դոր աւելնալն պատճառանները քննելէ եւ Բ. Դրան երկնական քաղաքականութիւնը քննադատելէ ետեւ՝ հետեւեալ յարմար խորհրդածութիւնը կընէ, որ Լէվանթի Հերլրոյի մէջ առանցքով տարուան կը համարիմք թարգմանել։

«Ցոխ առնուած դրամագլխին մեծ մասը դանձան բաները գործածուեցան։ եւ այս պարտքը ինչպէս արդէն տեսանք, տէրութեան եկամտից կէսը դիտի ծծէ։ Արդ՝ անցեալն գատելով եւ այս տարուան հաշուեցոյցին նախատեսած եկամտից թերեւ յաւելուածը նկատելով փոխառութեանց վերջ գտնելն անցուցակի կերեւի։ Նոյնպէս տարւոյ երիտասարդ հաշուեցոյցին մէջ բաւական է նաեւ թէ գանձուն բոյ (անասակու) պարտքը միւսարար ամոյ մէջ 11·829·366 լիրայի կը հասնէր։ Սակայն յաւելուն վճարութիւնք եղան հասկընալոյ համար թէ 1871—1872 ամրան մէջ Ն. Գալոյ Գանքանէրէն հարիւրին 14 եւ 15 տոկոսով փոխ առնուած 3·100·000 լիրայի դուսմարն ալ այս բաց պարտքին մէջ է թէ ոչ։

«Ցամանեան կառավարութիւնը Ն. Գալոյ փոխառուցաց համար ոչ ամսոյ ամսոյ արդարուր եկամտից ազբիւր մ՝է, որ այս տարուան մէջ իսկ թուրքիա գիտոց դրամական ձեռնարկութեանց զատմարը նշանաւոր է։ Կարնամք իբրեւ օրինակ յիշել Քրէտի Լիոնի—թիւրք ընկերութիւնը Լիսաբոն—Լիսաման Գանքան։ Ն. Գալոյ Գանքան ինչպէս նաեւ Խառարայի եւ Ռուս դրամատանց հետ կապուած Գանքաններու եւ արդարեւ Ն. Գալոյ սեղանաւորաց մեծ մասին գլխաւոր գործն եղած է մինչեւ այսօր դանձուն ստակ տալ հարիւրին 14—49 տոկոսով։ եւ Լէվանթի Հերլրայ ալ այս պարագան՝ ակնարկած է հետեւեալ խօսքերով։

«Սակայն հերոյզ հառարակութիւնն այնպէս կարծել սկսած է թէ Գանքան՝ դեռաւելեան բաց պարտքին մէկ մասը ծփեցնելու ծառայոյ գործիք մ՝է։

«Տարակոյս չը կայ որ եթէ թուրքիոյ արտաքին կարգաւորութիւնն ու հարբուտութեան ազբիւրները ինամով ուշադրեն, եթէ ազգային ծախքերը բարձրագոյն գնդամներէ մասերէ, եւ եթէ չափազանց տոկոսներով տեղական փոխառութիւններ ընելոյ վնասաբեր սովորութիւնը մէկդի դրուէր, այլ երկիրը կրնար երկրական ազգ եւ տուր հիմնն մի վերայ հառարակիլ։ բայց այս կարեւոր բարեկարգութիւնները պակասելոյն, չափազանց ծախքերը թուրքիոյ երեսնամեայ մէջ չանհաւ գլխաւոր կիսա մ՝ եղած են։

«Իրաւ է որ հառարակ տարի տարի աւելնալն եթէ մնասուն մը

թուրքիոյ ժողովրդեան մէկ մասին վերայ դրուած ծանր տուրքերէ յառաջ կուգայ։ երկրին հարստութեան ազբիւրներուն արագ տեսնուելն ալ մեծ մասամ մ՝ունի այդ յաւելման մէջ։ Բայց այն աւելցած հարստիներուն հետ ծախքերն ալ աւելի արագութեամբ կաւելնան։

«Բնութեան, թուրքիոյ մէջ ներկայ անիրաւութիւն, փոխառութեանց վերջ դնելոյ միակ միջոց պէտք է նկատուիք ընդհանուր տնտեսութեան դրութիւն մ՝եւ սէրութեան պարտամանց վերակազմութիւն մի։ զգիտուարապէս կենաց եւ ընչից պաշտպանութեան եւ դատաստանական արդարութեան մասին։»

Այս իրաւոյն գիտողութեանց վերայ Լէվանթի Հերլրայ ալ իւր կարծիքն քանի մի դիտողութիւն կաւելցնէ այս օրերս պարտած այն լուրին վերայ թէ Բ. Դրան երկրամասից պաշտօնեան՝ սէրութեան լոյսը զարտքերը մեռցնելոյ խարհարդ կերկնէ։

«Թուրքիոյ կրսէ, երկաթական հնդոպքներու ցանցին մէջ ոչ ոչ ասոնցան բռնուած է, որ այս խարհրդին ընծայած ազատութեան յոյսն իւր պետական մարդոյ հրազրոյ մի լինելուն չեմք զարմանար։ Բայց այդ ազատութիւնն ապաժամանակեայ կը լինի եթէ երկրական չենքն ամուր բռնելոյ համար երկրական նոր հիմ մի չհատատուի, եւ եթէ այդ չենքին առաւել յարտիրութիւն տուող տնտեսական նոր սկզբունքներ չընդունուին։»

Հատիրա լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Մեծ-Խզարքար գանուելեան նամակ մի դրեց Սոֆիայի կառավարիչ Մազհար փաշային՝ վերջին օրերս նահանգին մէջ ծագած խռովութիւնն ազգատարար զսպելու համար։ Յիշեալ կառավարիչն այս ծառայութիւնը փարձառելոյ համար՝ Բուլգարիոյ Գէյկերպէյութիւն առաջ անցաւ։

Միւս կողմանէ Քուրէի Ֆ՝Օրիան լրագիրն ալ հետեւեալ տողերը կը գրէ Սոֆիայի մէջ պատահած խռովութեանց վերայ։

«Խիստ հետաքրքրաշարժ լուրեր ստացանք Սոֆիայի հանչակաւոր պատգրութեան վերայ։ Գնա ժամանակն հկած չէ այս կատակերգութեան վերայ խօսելու։ դեռ յուսալարանին մէջ եմք։ Ելքով գործը քիչ մ՝առելի յուսալի երեւայ հատարակութիւնը կը տեսնեցնէնք։ Այս ալիմ բան ական կը համարիմք։ Հնուս էն հանդ խառնելոյ հեգնանքներուն ալեխառութիւնը եւ լաւ ակնարկով մի կը գիտեմք։»

Կարարի թէ նրտոյի ճարտարապետ մի Բերայի եւ Գալաթիոյ փողոցներուն համար նոր գրութիւնը քա-

ղաքապետ մ՝առաջարկելով։ Գրեալ ելքաբերմի օրը Բերայի քաղաքապետութեան ասպարանքն ընդհանուր ժողովով պիտի գումարի յիշեալ առաջարկութիւնը քննելու։ Ինչպէս նաեւ փողոցներն աւելու նոր գրութիւն մ՝եւ ուրիշ կարեւոր առաջարկութիւններ քննելոյ համար։

Անցեալ շաբթու յանդուգն գողութիւն մ՝եղաւ Գալաթիոյ Գալաթիան խանը։ որ ծխախոտի մենաշնորհութեան կեդրոնատեղի եղած է։ Գանի մի չարտադրած դեղնիներ կը պահուրտին խանին մէջ։ եւ գիշերը մենաշնորհատարութեան երիտասարդ տնտեսը կնոջով մէջը գտնուած 200 լիրան կը վերցնեն կը տանին։ Մնացեալը երեք կարգ երիտասարդ հատատարով պատած էր։ բայց չարագործք մեծ ճարտարութեամբ յանձներ են անոնց մէկը քակել։ երկրորդը քուռակուն կարել եւ երրորդն ալ խարտակել։

Դիրակի տատաւա բերոյի չիտակ ճամբուն վերայ քուռաւաշն տարեկան մեռաց մեր բոյկան մի մեռած դրեցուցեր։

Ոմիշկիները քննելով յայտնեցին թէ կոչուած անհ եղած էր։

Սիթաքանի դրուած նամակ մի կը ծանուցանէ թէ Շէրեսի մէջ թագաւորի մահուան համար սուգ բռնելոյ սովորութիւնը դեռ կը շարունակէ։

Այս սովորութիւնն արդարացնելոյ համար կրնեն թէ թագաւորը ժողովրդեան հայր լինելով, նորա մահուան համար սուգ բռնել պէտք է։ ինչպէս հոր մի մահուան համար։

Վոլճանեալ վերջին կարոլոս ժեն թագաւորն արտաքին արարոգութեանց թշնամի լինելով, միւս կողմանէ խարհելով որ այս սովորութիւնն աղքատ մարդոց ծանրութիւն մ՝է։ իւր կենաց վերջին փարիսեանութեան մէջ զատ։ երկնց որ իւր մահուան համար սուգ չառնէ ժողովրդեան։ Թագաւորին մեռնիլն իմացուելն ետքն։ ամբիոնքի բոլոր քնակիչք փութացան սեւ հանգերձներ դնելու եւ հագան։ հետեւապէս հիմա յիշեալ քաղաքին մէջ սեւազգեստներէ զատ ուրիշ բան չտեսնուիր։

Գ. Բիէր Տրնօ Նշանաւոր հնագէտն այս օրերս մեռաւ՝ իւր հնագիտական գանձից զոհ երթալով։

Բուսոյ կայարը Կոմիսասեան լրանց մէջ հնագիտական կարեւոր զարտուն մի յանձնած էր Գ. Տրնոյի։ եւ արդէն լրած գրեստերը գիտութեան ճեռնարկին անգամոց մեծ գանութիւն պատճառած էին։

Գ. Տրնօ վերջին օրերս՝ Կոմիսասերդանց մէջ ձիէն իջնալէն ետքն։

մեռաւ։

Թուականս այս անվերջին հընտանուզին մատուցած ծառայութիւնները ճանչնալով հինգ հարիւր Ռուպլի թոշակ կապեց նոքա կնոջը։

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՊԼԻՑ

ԷՍՔԱՏՄԸ ՈՒՍՏՈՒՄԻՆ

13	գեկտ. Յորեքշաբթի իրիկուն	60 18
14	» հինգշաբթի առաւօտ	
	բացուեցաւ.	60 19
	կէս օր	60 11
	կ. Պոլիս 13 գեկտ.	

Յաւելեալ ժէնրալի բաժինք Անգ. լիր. 13,21

Պէլճիք	»	» Սամ.	» 17 16
Բրէմէն Սամբրա—Մէնրք			40.20
Երկաթուղեաց հին		Ֆր.	183
» նոր			64
Փոխ. 1863		» »	367
» 1865		» »	376
» 1869		» »	326
Թրամուէյ		Սամ. լիր.	15.50

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կը լսենք թէ Ս. Պատրիարքը քանի մի վարդապետաց եպիսկոպոսութեան վիճակներ պիտի տայ որպէս զի Ս. Էջմիածնի երեսուն և. եպիսկոպոս ձեռնադրուին։

Այս վարդապետներն են՝ Ցեղատոհմէ առաջնորդ Գեր. Պետրոս վարդապետ, Բաղիշոյ առաջնորդ Գեր. Մատթէ վարդապետ և. Արմենոյ մեծարան Եսայի. խորէն վարդապետ։ Երբէք ոչ արժանաւոր եկեղեցականք՝ իրենց վարուքը, հմտութիւնքն և. գիտնականութիւնքն։

Խրիմեան Հայրապետ՝ պատրաստ ընտրուելէն՝ ի մէջ այս առաջին անգամ է որ եպիսկոպոսութեան վիճակները կարդալ տուաց։ Լեռան ոտքը ասիէ առաջ վիճակներ, բայց չատուաց։ Եւ այս վրայոմն իր ուխտաւորալիշնամէաց՝ այն էջմիածնի խնամակին՝ առելի առիթ մ՝ երբոր. զինքը բանտարկու թէ զինք. կամիզիկանին գէմ հակառակութիւն ունենալով՝ չուզեր եպիսկոպոսացու. զիրկ էջմիածնի, եւ այլն եւ այլն։

Բայց մեր գոհ եղանք եւ. գոհ եմք խրիմեան պրաշանի այն պատուոյն, եւ անշուշտ ամէն ոգեմիտ ազգայինք ալ գոհ կը լինին երբոր իմանան թէ ո՛վք եւ ո՛րպիսի անձինք էին եպիսկոպոսութեան վիճակիր խնդրողները։

Ի՞նչ անուն պիտի տայինք Ս. Պատրիարքին եթէ եպիսկոպոսութեան վիճակիր տար Մարգարեան ոսկրոհամեցու. Ցաւոքիկ վարդապետին, որոյ խրատատուութիւններն ամենուն ծանօթ են։ Հանէսեան Տիմոթէոս վարդապետն, որ երբեմն Լուսաւորչական ազգային դնաց յարեցաւ։ Կրասիկիրի առաջնորդութենէն մերժուեցաւ, եւ միրզին ժամանակներս ալ թէբրիզի մէջ զինքը առաջնորդ չընտրեցին վիրոյ քարկանալով դնաց ոխոսը նստաւ։

Եղան ուրիշներ ալ՝ որոյ վիճակներ չտուաւ Ս. Պատրիարքը բայց ազգաին էջմիածնի դիմելով կրցին եպիսկոպոսանալ, ասանք են Ս՝ Տիգրանեան Մկրտիչ եպիսկոպոսը. որ առաջնորդ ազգաին վիճակ չունի։ եւ Բ՝ Կարսի հրաժարեալ առաջնորդ Գրիգորիս վարդապետ։

Առաջնոյն համար՝ մեք ինքներս բաւական նեղ ժամանակաւ վեհ. կոմիտիկոսին բերանէն (երբոր Կ. Պոլսոյ Պատրիարք էր) թէ եւ ոչ իսկ ժամանակ ցնելու արժանի է։ եւ այլն եւ այլն բայց եւ այնպէս եպիսկոպոս ձեռնադրեցաւ։

Իսկ երկրորդին եպիսկոպոսանալ ուզելուն գէմ կարող ժողովրդը բազբաւ էր։

Այս իրաւունքներդ պիտանի կը յիշենք որպէս զի Ս. Պատրիարքն՝ առանց այս ասիթիս իր գէմ եղած չարախօսութեանց ունկն դնելու, ազգին եւ եկեղեցւոյ պատիւն ու օգուտը միայն՝ ի նկատի առնելով եւ եպիսկոպոսութեան բարձր եւ. սրբազան կոչումն արժանաւորաց վերապահէ միշտ. ինչպէս այս անգամ։

Կոստանդնուպոլսոյ տասիմանը՝ նեղիկոյ ժամանակիս մէջ մանաւանդ՝ ծանր պարտականութիւններ ունի։ որոց արժանապէս կատարումը կարելի որ հանդամանքներ կը պահանջէ ըստ ապագային։

Հիմա, բանիրուն կենդանագաղէտ անշահախնդիր եւ. անձնուէր եպիսկոպոսաց մեծ ծառայութիւններ կրնան մատուցանել ազգին. իսկ այս հանդամանքներուն դարկ եղողներն՝ ընդհակառակն՝ եմէ ապրին գլխաւոր փարձանք չինին, գանէ անազատ բան մ՝ են։

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՏՈՒԹԵՒՆ Մ՝ԱԼ.

Դիրքիէ երեկոյ Սամսոնոյ Հայիրնկերութեան գրասենեակին մէջ հանգիստ գէպք մը տեղի ունեցաւ։ գրք երբեւ ակնառոս կը փութամբ ապրելոյ հրատարակել՝ ի սենեկութիւն։ Այս պատմութիւն ոչ միայն մեզ՝ այլ եւ միւս ներկայից ալ ուշադրութիւնը ոչ սակաւ գրաւեց։ մինչեւ հոն անկիրն մը նստած էինք։ յանկարծ հարցութիւն հարցութիւն ազատակերով մեկ քանի անձինք ոտք էրան։ եւ գրեթէ թողած ներկայնք ուեանց օրինակին հետեւելան։ այս վարկեանն էր որ մեր ուշադրութիւնը գեպ՝ ի ոյն կողմ դարձնելի գիտեցինք որ թագ. խորհրդոյ այս գինակը եկեղեցասէր ժողովրդեան բարձանելը։ ընդունելու փատահութիւնը ասոյ։ Ոչ ոեն էիկեանի։ եմէ երբոր թագ. ժողովուրդ ծառայութիւն մը մատուցանելու նպատակին ունի։ եմէ երբոր թագին բարեկամն է։ պէտք է որ ընդարձակ հրամարի ունենայ։ մինչեւ որ թագ. խորհրդոյ հրամարակեալ անդամներն երեքն՝ ի ներս պաշտօնին մէջ վերահաստատուելու հանար Բաքարի առաջարին օրհնութիւնը դիմեր էին՝ վերահանակ ի. եկեղեցւոյ օրհնութիւնն։ օրոյ անձնարարեալ ծառայել կուսակցին։

Դոյն պահուն Գրիգոր Էֆէնտի գրասենեակն առաջնորդեալ եղած։ Յառնիմիոյ անցեալ վրայ քառորդի մը չափ տեւեցուցաց։ որ տաւն զարմանալի իմացանք գեռ իր հրաժարական արուած չլլալը։ եւ յետ այսորիկ ազգային պարտուն չընդունելու հաստատելու։ ինչպէս նաեւ յաւելցուց թէ Յառնիմիոյ մէջ ժամանակ՝ ի վեր պատահած յաղթութիւնն ու վատութիւնները ժողովրդեան ազատութիւնն ու. անասրբութիւնն ծանրած են։ Այս կէտն ատոյգ է թէ Յառնիմիոյ ողջամիտ մասին խանդմտիմիութիւնը անասրբութիւն՝ եւ նեղասամութիւնը ազատութիւն՝ իմաստ մտնուեցաւ յիշեալ հակա—բնական արամաբանին կոգմէ։ Ցաւ է մեզ տեսնել որ այդպիսի ծանր եւ թշուառանոց ակնարկութեանց դէմ ասկուին ամենը ծափահարէցին անխոհեմարար։ Այն բերանը՝ որ՝ չիչ օր առաջ իր նպատակին հասնելու. համար քու էստուքը կոտրոց եւ որէնքը բռնաբարել յանդգնութեանց ընդունարան եղաւ։ այն բերանը կլսեմ այս բանին վրայ հակառակ յայտարարութիւն մը ընալ։ բանիցով թէ «քու էստուքի մը կարել՝ որբատուքի մը կտրելոյ կը համարեմ։ ուստի մի եւնոյն թնդրոյ վրայ մի եւ նոյն անձի կոչէ երբ իրարու հակառակ կարծիքներ կը յայտնուին։ որչափ կասկածելի կը նայեմն նոյն անձը թագ. խորհրդոյ անդամներէն մին Օրանն էֆէնտիի դարձիք եղած կը հրատարակէ զիրագ. խորհուրդը։ ուրիշ մը հրատարակաւ անհաւատարիմ կը կոչէ զԻզմանն Էֆէնտի։ ուրիշ մ՝ալ խոտագախ եւ ազատէս խրատանիքը անդամ՝ իր գանգատանն ունի անոր գէմ։ այս ամենը ժողովրդը լսելի եղաւ։ միթէ կրնոյ տարբեր տարերքներ լարդոց ընալ թագ. խորհրդոյ մը յանձնել իր եկեղեցւոյ շինութիւնը։ այն հոյակապ շէնքը որ մեծ գումարներու պէտք ունի։ եւ որ թագ. խորհրդոյ անդամոց համերաշխութիւնը կը կարօտի։ Զեր՝ը լաւագոյն թագ. խորհրդոյ այս գինակը եկեղեցասէր ժողովրդեան բարձանելը։ ընդունելու փատահութիւնը ասոյ։ Ոչ ոեն էիկեանի։ եմէ երբոր թագ. ժողովրդեան ծառայութիւն մը մատուցանելու նպատակին ունի։ եմէ երբոր թագին բարեկամն է։ պէտք է որ ընդարձակ հրամարի ունենայ։ մինչեւ որ թագ. խորհրդոյ հրատարակեալ անդամներն երեքն՝ ի ներս պաշտօնին մէջ վերահաստատուելու հանար Բաքարի առաջարին օրհնութիւնը դիմեր էին՝ վերահանակ ի. եկեղեցւոյ օրհնութիւնն։ օրոյ անձնարարեալ ծառայել կուսակցին։

Դոյն պահուն Գրիգոր Էֆէնտի գրասենեակն առաջնորդեալ եղած։ Յառնիմիոյ անցեալ վրայ քառորդի մը չափ տեւեցուցաց։ որ տաւն զարմանալի իմացանք գեռ իր հրաժարական արուած չլլալը։ եւ յետ այսորիկ ազգային պարտուն չընդունելու հաստատելու։ ինչպէս նաեւ յաւելցուց թէ Յառնիմիոյ մէջ ժամանակ՝ ի վեր պատահած յաղթութիւնն ու վատութիւնները ժողովրդեան ազատութիւնն ու. անասրբութիւնն ծանրած են։ Այս կէտն ատոյգ է թէ Յառնիմիոյ ողջամիտ մասին խանդմտիմիութիւնը անասրբութիւն՝ եւ նեղասամութիւնը ազատութիւն՝ իմաստ մտնուեցաւ։ յիշեալ հակա—բնական արամաբանին կոգմէ։ Ցաւ է մեզ տեսնել որ այդպիսի ծանր եւ թշուառանոց ակնարկութեանց դէմ ասկուին ամենը ծափահարէցին անխոհեմարար։ Այն բերանը՝ որ՝ չիչ օր առաջ իր նպատակին հասնելու. համար Բաքարի առաջարին օրհնութիւնը դիմեր էին՝ վերահանակ ի. եկեղեցւոյ օրհնութիւնն։ օրոյ անձնարարեալ ծառայել կուսակցին։

Ի. Անցեալ օգոստոս ամսոյ մէջ աշակերտներէն ոմանք՝ ուսարարեալ ազգաին պարզմատութիւնք՝ գպրոցինպարտիզի պատին գերեցէն տեսնելով որ եկեղեցւոյ պատուհաններէն մին բաց է. քարեր նետել կսկսին. զոր ժամկոչատեսն Լանակ եղբայրը ժողվելով հեր Գրիգոր քահանային կը բերէ։ եւ. սա ալ գպրոցի կոստարարին եւ Թագ. խորհրդոյ գիմաղրելի եղելու. խնդրելով որ այդպիսի գայթակղեցի գէպքեր. վերանորոգուին այդ բանին համար պէտք եղած միջոցները գործադրել բարեհաճին։ Ս. ոնորէնք կատարելապէս կը տես երբ կրակ մեկ՝ «վարժարանի տակերան մը իր ծնողաց Մարգարին գեղ ընելու համար եկեղեցւոյ բոկը զբաղուած ծառէն վայրի չոպանակ ձգելու. մաօք քար նետած էր։ Ցեռ Օրագիր թիւ. 853։

Ա՝ այս գէպքէն քանի մի օր եարը Պ. Հ. Աբրահամեան վարժարանը գանուելով՝ ուր ես ալ ներկայ էի։ հարցուց Պ. խանճեանի ոչ թէ պատասխանեցաւ։ այլ մը ներմուտաբար թէ ասդեսք իրաւ է եկեղեցւոյ քարկոծումը։—ինչու է։ բայց թէ ինչ կրլլայ եղեր պատասխանեց։ միթէ սուրբերուն դէմ խը պատահեցաւ։ կամ աչքերին փամլամի՞ եկաւ։ Պ. Ցեռ՝ նոր բոլորովին կատարեալ այս իրաւունքները եւ յետոյ կարծես թէ կամաց տարբերութիւնները փարատելու. ինչն ալ գպրոցի անդամներն ալ ասանցին պատասխան ընալ։ որ իմ՝ ի կրօնական ուսնցած հաւատքս վերանորոգելոյ ցկրնար բնդրոյ նիմ ընալ։ Ցեռ Օրագիր թիւ. 849։ Ցկրգինք բաւականել թէ հասկցնել։ կուսէ այդ խոսքով։ երբ անարգէն մի վարժարանին մէջ եւ. գաստատոյ քով Հայաստանեայց Եկեղեցին կը ծաղրէ։ այդ յանցանքը ուղղակի իր հրապարակային կեանքին կը վերաբերի եւ. այս պարագային մէջ նորա Ի կրօնական ուսնցած հաւատքը գործ չունի։

Նակ վիճիոց վաւերականութեան խնդիրը ըստ մեզ վատատարութեան պէտք չունի։ դի Պ. անորէնք անուղղակի կերպով նոցա բոլոր հաստատած է։ Ցհաւատարիք իր խոստովանութիւններն ու հակասութիւններդ։

Ա. Պ. խանճեան յանանի կրօնական ժողովոյ Պ. Դ. Պէրպէրեանի վկայութեան ասիթիւ ըստ է «Ասաջին խաչը որ կըսէ թէ գանախոսութիւնը քարոզ կոչած եմ։ կրնգաւնիմ։ իսկ զերբին ըստ յաւելուածին գէմ կը բողոքեմ։ Ցեռ Օրագիր թիւ. 849։ Պահ մի եարը առջի բոլոր մանրամասն (սատանաներուն վճռանին է այս) եր յաւելու թէ «Ինչոնիսա գասատուին գասախօսութեան ասաջին օրը կասկածելով որ այսկերպ գժգոհութիւն ցուցնելու արամադրութեան մէջ գտնուելն արժան գասեցի հանասաս ասանխոսութիւն մ՝ընելով կրօնական գասախոսութեան սպասան ու կարեւորութիւնը բացատրել։ եւ զոյսակերպ յաւասին յորդորել։ Ինս ասկեց ունչի ներբին բան մը չեմ գիտեր որ ես խոսած կամ բան ըլլամ կրօնական գասախոսութեան դիմաց**։ Ցեռ Օրագիր թիւ. 853։

Բ. Պ. խանճեան՝ հարը հաւաք՝ ուրիշին յանցանքը իրենն ալ արդարացնելու թիւր ակնարկութիւն կապասանի ու. կրսէ։ գիտակ վարդեան մը հակառակը խոսելով իրաւ գասաւական ալ կոչած ըլլալի վարդապետի մի խոսքերը։ ոչ յանցանք մը կրնար համարուիլ այդ եւ ոչ ալ իրաւունք կրնային սատակ ունիր այդչափ որատանց սեղի տալու։ մինչեւ քիչ մը առաջ տեսանք որ կամ ոչ կամ մի գանգը երեսախոսական ժողովոյ մէջ առաւել եկեղեցականաց կոչմէն հանդիսաւոր դերպով ծիծաղելի կոչուեցաւ։ Ցեռ Օրագիր թիւ. 853։

Գ. Ցոյ էնը կրսէ։ Այս քարկոծմանց խնդրոյն վրայ Արիստակէս որբանոցի հետ տեսակցութիւն մը ըրի։ եղերութեան հրչգութիւնը Ն. որբանոցեան պատճառի եւ բան մի թէ աչակերաց ուրիշ նպատակաւ տեղի տուած են այդ գէպքին եւ այսպիսի ոգեպական բաներ կրնան չատ անպատասխանելի գործեր պատասխանիլ։ Ցեռ Օրագիր թիւ. 854։

Դ. խանճեանի կը յանձնեմք որ գաչակերտի մը իր ծնողաց ամայաբերին պեղ ըլլալու. համար եկեղեցւոյ պարտիզին ծառէն վարի չոպանակ ձգելու մաօք քար նետած ըլլալուն ուստի այս դրածին հետ բաղդատէ եւ արդիւնքն այ սնոյ գեղ իմացնէ։

* Պ. Հ. Աբրահամեանի վկայութիւնը ջրելու համար Պ. խանճեանի մէջ բերած սատարութիւնը թէ «նոր գպրոցին մէջ ոչ անարգէն ոչ կատարելարիչ էր հետեւարար ոչ ի պաշտօնէ քարանիզ աչակերտաց ուրանք ըլլալն հարցնելու։ եւ ոչ ալ կանոնք գասաժելու։ որ եւ է իշխանութիւն մ՝ունէր բնաւ արժէք չունի եւ. բնիներդ գոյ ծաղրը կը չարժէ միայն։

** Այդ կասկածդ կը հաստատէ որ աչակերտաց ատած գասախասութեանդ վատաճ չըլլալով վախցար որ մի գուցէ վարժարանս մէջ սիրոյ հակադրութեան բանիդ ուսանելու ծայր տալով մեռանիս։

* Անանք Պ. խանճեանի բուն խոսքերն են։

Գ. Խանճեան «քահանայիդ գոյց տուած վկայները գոյացին ճամբուած դասատուներ ըլլալով ինձ դէմ առնչութիւն ունէին» կրկ. եւ. կը կարծէ թէ այս ամբաստանութեանքը կարգ կրլլայ Նոցա վաւերականութիւնը տարակուսի տակ դնելու մինչեւ Գ. Հ. Արծրունեան իր առջի տասնամեայը գալուցին մէջ պատասխանութիւն կրնէր եւ. մեծապէս դան էր կատարելոյ Ճանրասարակ պարտականին առաջուան բրտարան հատաւ։ եւ Գ. Գ. Գէրպէրեան ալ Թաղ. խորհրդոյ քարտուղար եւ միանգամայն վարժարանին մատակարարութեան եւ գեղոչդութեան պատասուն կրկին պարտականները կը վարէր եւ. հետեւաբար այդ անձինքը վարժարանէն համբաւած չըլլալով՝ բան Խանճեանի արդարամտութեան ստերութեան պատճառ մ'ալ չտանէին։ *

Գ. Ջնորէնը Հ. Արծրունեանի վկայութիւնը արդէն վաւերական համարած էր Կոնակոն ժողովոյ մէջ. եւ որովհետեւ մեր ալ սոնոր հետ միներդն խնդրոյն համար վկայութեան կոչուած էինք պարտաւոր էր նա մեր վկայութիւնն ալ բնդունելու, քանիսոր մեք՝ ինչպէս նաեւ մեզ հետ դրուած միւս վկայները՝ օրինաւորութեան պահանջած հանգամանքը ունէինք եւ ուն. Դինք։

Ոգորմելի վարդապետը չենք դիտեր որ օրինագրքէն ստացած է թէ բոլորոյ ենթարկեալ մէջը հինն սկսեր ուսանելու վերջանալու մէջը հինն։ Ինչ եր պիտանայ թէ դատարանը՝ եթէ հարկ լայ՝ վկայից պատասխանութիւնը նոցա բնակած խաղին վարչութիւնէն կրնան։ բայց նոցա բացած զասին մէջ Կոնս. ժողովը պարտաւոր չէր այդպէս վարուելու։ վասնզի վկայներէն երկուքը իրենց բնակած անկեան Թաղ. խորհրդին հաշուանութիւնն տակ պաշտան վարելով՝ պատասխանութիւնն անմիջապէս ապացոյցը կը կրէին իրենց վրայ։

Իսկ մեր անձին նկատմամբ ալ կըսենք թէ աչքի առաջ վկայութիւնն՝ այլեցոյն իսկ մեր գործերուն համար որ եւ է պատասխան առնուն ներկայացած չենք մինչեւ հիմայ. մենք մեր ուշադրութիւնն արդիւնքովը ցարդ անսպասելի պատասխանով ապրած ենք եւ ոչ ոք կարող է մեզ համար բանել թէ անարգ չանուս համար սուտ վկայութիւնն երբեմն չափ կը նուազանայ։ Մնաց որ տասանեկան ապրիլ ի վեր թաղային վարժարանները մէջ պաշտօն վարելով բնաւ կասակիութեան մը յարած չենք։ այլ մեր քանի մը բնաւոյց յանձնուած մանկտուն ոչ աղէն նուիրեալ են միշտ։

Ջնորէնը իրեն ներկայացուած վրայ դրած ամենայն զրոյցներուն կը բաղդատէր Գ. Խանճեանի ներկայացուցածներուն դէմ եւ դինքը պատասխանատուութեան կենթարկեմ հանապարակաց կարծեաց վերապրոն դատարանին առջեւ։

Գ. Խանճեանի պատճառաբանիչ սրատութիւնները նոյն իսկ իր խօսքերովը հերքելի եւրբ՝ մեր կարծիքն որ եւ է դիտաւորութիւն աներդնելի ուսերդով կը հատարինք. բայց անպատասխանի թողուլ չենք ուզեր նորա սա խօսքը թէ «վկայներդ յանանի Կոնս. ժողովոյ չփոխելով յայտնի կը ցուցնէին թէ իրատածներն սուտ մ'էին»։ Վ.կայնները չը չփոխեցան այդ սրբազան ժողովին արդան եղած ակնածութեամբ վարուելուն մինչեւ ինքը պատասխանից սրինաց գէմ մեղանչելով. իր տուած կրթութեան մրոյ խիստ սիրաբ գաղափար մը առաւ ժողովական սուրբ հարցը յորոց մեն իրաւամբ բառ Խանանուսի թէ. մեղք ան փարեարանին որ ասանկ մարդու մը անօրէնութեան յանձնուած է։

Վերջին խօսք մ'ալ ընենք ու հայեցիս վերջացնենք։

* Պ. Խանճեանի մեզի գէմ նիւթած մեղադրութիւններին զգացած նոգեկան զմայլանութիւնս հատկանիշ ուղղորդի գաւնի լրագրոյ 752 թուոյն հրատարակած մեր մեկ յոդուածին մեջ առատութիւն ունէի իրատարած խօսքը գրած էի։ բայց խորհելով որ կրնար կասկած հակառակ թշնամութեան խմաստով ալ մեկնուիլ ուրեմն բանալ պարբերութիւնը, որ ասնուշոյութիւնամբ ապուեցաւ։ հետեւապէս ապագայական սիրալ մեզ ոչ ոչ ուրիշ բան։

Գ. Խանճեան՝ Երօն. ժողովոյ իրեն զէմ առուած վճիռը իրր չեղեալ հաստատելու համար կրսէ թէ «երբ կրսեն ժողովին դատն հետեւանօք արուած որոշումը ուղղիչ պատասխան տրուելու թէ» հանկարծ որ ձեր վրայ եղած ամբաստանութիւններդ տարաձայնութեանց արդիւնք են։ բան մը եղեր դայեր է, գայէք հարցուեցէք»։ Անպատկառ ստութիւն մէ արդ. որ բնաւորն չուզեր։ Կրսեր. ժողովդրաշած է որ Գ. Խանճեան Աբեամիայ վարժարանին մէջ պաշտան չվարէ. եթէ ինքը կարենայ ժողովին ուրանալու թիւններուն սուտ հակառակը ապացուցանել, մենք այն տեղն պատրաստ ենք մեր լսելը դրածներդ յետս կոչելու. եւ իրր տուգանք տասն ոսկի վճարելու Ազգ. հիւանդանոցի պատարագելոյ համար։

Գ. Ջնորէնը եթէ չընդունիր այս տարաբարութիւնս՝ որուն անարակոյս չանելն եւ միսխուսաս տասն հանկիզ զարմանուած տարիսի եւ. դրպարտչի ապաւեսարքոյնը յանդեան անջնջելի պիտի մնայ։

Գ. Խաչատուրեան

ՀԱՅՈՑ ԳՈՒՍԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՂԻ ՏՊՈՑ

1870—1871

ՏՈՒՆՏԱՆ 32

Նվիրատուներ հրատարակուեան գումարը 172750

Պարտպեա Տէր-Մելեան	75
Պարգիս Ենքսէրճեան	75
Յովհաննէս Պողոս	75
Նշան Պետրոս	75
Արտիրոս Մկրտչեան	75
Բարեղ Սարրաճամ	75
Յակոբ Մատիան	75
Աբգար Սարգիս	75
Լուսոյր Կարապետ	75
Յովհաննէս Աբրահամ	75
Ներսես Մարտիրոս	75
Յակոբ Սիմոն	75
Սարգիս Խաչիկեանեան	75
Երամ ոգի Երուանեան	75
Յովհաննէս Մկրտչեան	75
» Քարամանեան	75
Կարապետ »	75
Ներսես Նշանեան	75
Մինասի Պետրոս	75
Թորոս Զաքար	25
Թորոս »	25
Պողոս Մարտիրոս	25
Յոհաննէս Պողոս	25
Խաչատուր Ճանիկ	25
Գրիգոր Թորոս	25
Նազարեթի Մկրտիչ	25
Դէորդ Դիրիգոր	25
Կոստակ Անդրանիկ	25
Կարապետ Շահին	25
Մնացական Շահան	25
Յարութիւն Յարութիւն	25
Պիտոն յուսարար	25
Գրիգոր Գանոս	25
Եղիա Կարապետ	25
Մարտիրոս Թիւմիւնի	25
Մուսէն Մուսէնեան	25
Յովհաննէս Գոլաբաս	25
Գրիգոր Ներսէսի	25
Մկրտիչ Դէորդ	25
Մանուկ Վրգանէս	25
Պետրոս աշէր	25
Միքայել Եսկիճի	25
Ղազարոս Յովհաննէս	25
Յարութիւն Գէորգ	25
Սիմոն Կարապետ	25
Ղամար Սէրգան	25
Սիմոն Յովսէփ	25
Կարապետ Գէորգ	25
Նիկողոս Մարտիրոս	25
Դաւիթ Ջէօվրէի	25
Կարապետ Գրիգոր	25
Յովհաննէս Մանուկ	25
Համբարձում Յարութիւն	25
Նշան Կարապետ	25
Իսահակի Կարբիէլ	25
Հ. Կարապետ Գրիգոր	25
Թովմաս Կարապետ	25
Գարբիէլ Գրիգոր	25
Յակոբ Թէրզանեանց	25
Գրիգոր Յովհաննէս	25
Գարբիէլ Յակոբ	25
Յովակիմ Կարապետ	25
Ղազար Սարգիս	25
Սանակ Գրիգոր	25
Կարապետ Մեսրոպ	25
Գրիգոր Պարսեղ	25
Մ. Յակոբեան Աւետիս	25
Գէորգ Գեղամ	25
Գաբրիէլ Գրիգոր	25
Գաբրիէլ Գրիգոր	25
Գրիգոր Գանոս	25
Գրիգոր Գրիգոր	25
Գրիգոր Գրիգոր	25
Գրիգոր Գրիգոր

ԼԱՆԸ

Տեղեկագրէն Թրոմէյ ստացուեցաւ

Պլն օէքիղ իւղ եէթմիշ ինքն սէնէի միլատիլէսմէնէ մանուապէն, թրամվայ հիսէլերինին ալէհէյի իչին, պիրինճի նիւմէրո ղիսիզ դուբանաանն պէտէլի օրան գըրդ զուրաշ կէչճէք պին սէ բինը հիւդ եէթմիշ իւչ օնէնէի միլատիրէի քիանունի սանիի էնիլէնճի էքինճի լիսիսինատէն իսիլպաշէն, հիսսէ ասհապքնա թէտիյէ սրունատաղնատան, հիսէլերի օրանլարին, դուբանլարը գամի իչէ, Ֆալալմատա Մէհէմմէտ Ալի բաշա խանընատա 18 նիւմէրո էլէ մարդագամ չիրքէմին մէրքէզինէ կէթիրիր պէտիլինի ալմալարը լէին խասսէթէն իրան օլունաբ։

ԾՈՒՆՈՒՑՈՒՆԵՐ

Փարիզի գլխաւոր վարժարանաց մէկուն փոշնմի անօրէն բաղնանմուտ "Դասղիայի մի՝ Գասղիական դրագիտաբանութեան ընդհանուր պատմութեան" իրաւազիտութեան, Քաղաքական տնտեսութեան եւ Ցումարակալութեան մասնաւոր դասատուութիւններ կրնէ բերա Ցուգիս փողոց թիւ 22 առն մէջ, ամեն իրիկուն ժամը 1էն մինչեւ 5, եւ, կիրակի օրերն առաւաւնէ մինչեւ իրիկուն։

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀՕՐԻՆԲՈՒ ՄԸ

Պատրաստ է ողղալին վարժարանաց մէջ ընդհանուր կառավարչութեան ղեկաւոն վարելու։ Ուղղալ պէտք է դիմէ Ռուշուն Զարշը Ինֆէնի խան դեռնայարկ թիւ 6 ոենեակը՝

ԱՂԴ ԱՒ ԱՏԱՊՆԱԲՈՑԺՍ

Փարիզի տուներէն մէկուն դարձակալն հոս եկած է ատաճարոյժներու համար պէտք եղած ամեն տեսակ նիւթ եւ դարձիք բերիլով։

Կը գտնուի Բերա Լիւքսամբուրկի օթեւանը 25 թիւ. ոենեակը, առաւաւտէն մինչեւ կէս օր եւ ժամ 10էն մինչեւ մէկ։

ՑԱՔԻԹՆԱՆ ԵՒ ՓԷՐՏԱՀՃԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կոստանդնուպօլսոյ Մաքսատան կից չիտակ ճոմբուն վրայ Նոյէմբր 44 խանութք ամեն տեսակ զահրէ եւ այլն լմէ հոխայով եւ լմէ պարկով կը ծախուի, մինչեւ հիմայ Յոյն գործաւորաց Ծախածներէն ոչ ուներ աղէկ տեսակէն եւ ուներ աման գնով։

Յուսալի է որ Հոյ հասարակութիւնն այս աւելատահան տունը կը յաճախէ եւ Հայ գոնատակատուութիւնը կը քաջալերէ։

Արդէն միշտ իսանութիւն տուտաբ ընդունելն ամեն մասամբ գոհ եղած են։

FER QUEVENNE

APPROUVÉ PAR L'ACADÉMIE DE MÉDECINE.
AUTORISÉ PAR CIRCULAIRE SPÉCIALE DU MINISTRE.

ՓԵՐ ՔՎԷՎԷՆ

Բժշկական ճեմարանէն հաւանութիւն ստացած, եւ պաշտանէին յատուկ շրջաբերականովը հրատարակած։

Քէվէնի երկաթը (չէլիկ թագու) արեան նուազութենէ կամ տկարութենէ յառաջ եկած ոսկեն հիւանդութիւնները կը բուժէ, առանց դարձանելոյ ակաները ցաւցնելու, եւ երկաթոտ դեղոց տմենէն ազդաւն, ախորժելին եւ արժանն է։

«Փորձը հաստատեց ինձ թէ երկաթոտ բաղադրութեանց ոչ մէկը «Քէվէնի երկաթին չափ գերազանցելի է։ Երբոր չափով գործածուի։»

Դասատու Փարիզի բժշկական ճեմարանին Գուշարտա։

Քէվէնի երկաթը կը ծախուի 100 չափով շիշը 3 1/2 ֆր.

10, CENTIG.

200 հատադեղով շիշը 5 ֆր.
100 » շիշը 3 ֆր.

Ընդհանուր մեծերանոց փարիզ Ռիւ. Տէ Պօզ—Աս փողոցը 14։ Լմիզ ժէնոֆայի քով։ եւ ամեն դեղագործները։

Քէվէնի կնիքն եւ միրգիչեալ դարձանին գրոշմանիշը պէտք է պահանջել։

HÉMORRHOÏDES

ԼԵՐՈՑՈՒՏ

ԷՐԻՒՆԱՀՈՍՈՒԹԻՒՆ

ՓԻԼԻՊ Ե ԲՈՒՍ ՏԷ ՍԷՔՈՐՏՈՒՄ

ՏՈՒԹՈՒՐ ԼԸՊԼԷ

Այս հատուածքն եւ բուսական փարիզի Գէլեֆոր Անդգիոյ եւ Խաչիոյ բարձրագոյն ճեմարանները հաւանուած, եւ Թաւոնոյ կայսրութեան ինարդէն ընդունուած են։ եւ գերազանց յուսալութիւններ ունին արիւնահոսումը գիշ ուսուր մէջ գադրեցնելու եւ դաւերն անդամներու՝ առանց անդրադարձման վտանգի։

Այս քսորտիմի փոշիով հատուածքին չիշն է 3 ֆր. սրբարտիմի հիւթով հատուածքին չիշն է 5 ֆր. իսկ բանաստեղծն շիշը 3 ֆրանք։

Կը գտնուի Փարիզ Ռիւ. Լաֆայէթի փողոցը թիւ 113 եւ ամեն երկրի գերեւոր դեղագործները։

A. SPONT

EXTRAIT DE LÉGUMES

Ա. ՍՊՕՆԹ

ԷՔՍԹՐԱՆ ՏԷ ԼԷԳՈՒՄ

թանկրու (տրպանքրու) գոյն եւ համ տուող։

ՓՈՆՍՈՒՄԷ

Գարարա թան պատրաստուած։

ԹԱՐԻՈՒԹ

Պրէզիլիայի ընտիր տեսակներէն

ՇԻՓԻ ՄԱՌՑ

Ա. Տեսակ Լիկոլիկի գրութեամբ չինուած եւ երաշխաւորեալ կը գտնուին փարիզ, Ռիւ Բաղէ փողոց 7, եւ ամեն նպարեղէն վաճառատոյց քով։

LLOYD SUISSE

ԼՈՅԴ ՍԻՒԻՍ

ԱՊԱԶՈՎԱԿԱՆ

(ՍԻԿՈՒՐԹԱ)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՆԹԷՐԹՈՒՐՏԱ

Այս ընկերութեան կ. Պոլսոյ գործակալը թիւնները (աճենիս) ապահովելու ունին Նամանքի, Ցուքա եւ Գեսի փոխոյ վաճառք ապահովելու։

Ապահովելի մանրամասն տեղեկութեան համար պէտք է դիմել ասուրդելոյ։

ՀԱՐՄԱՆ ՀԱԼԼՕՅԵՆ
Ընդհանուր Գործակալ
Ղալաթիա
Գալաթիա փողոց թիւ 2

ԲԱԼԷՍՏԱՆԴԻ
Բնակարան
Գործակալ
Ի Գահէէ գործ.
կ. Պոլիս.

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ԵՒՕՒԻՃԵԱՆՑ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՈՒՍԱՐՈՒՆ
Ի ՊՕԼԻՍ· ՊԵՆԻԼԻ ԽԱՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

A. D.

1809

ՆՕՐԹԼ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ՀՐԴԵՀԻ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

Բաւն դրամագլուխ	Ընդդ. Լիրա	2000000
Մինչեւ 1871ի վերջը հրդեհին համար պահեստի դրամ	» »	528·803
Շահէն առնցած	» »	250·000
Հրդեհի հիւսին ապահովման հաւելեալ	» »	708·000

Այս ընկերութիւնն 1809ին կազմուած, եւ իր դրամագլուխն զատ՝ զատ հանուած մեծ գումարով ուշադրիս ամենէն մեծ ընկերութեանց կարգն անցած է։

Մայրաքաղաքիս վաճառատանց, ինչպէս նաեւ Կ. Պոլսոյ եւ Զմիւռնիոյ մեծատանց մէջ դրուած մանուտրաց վաճառքներն ապահովելի զատ, նաեւ տուներ, խանութներ, վաճառատուներ գործատաներ եւ կարասիներ կարելի է դիմել Կ. Պոլսոյ եւ թէ՝ Զմիւռնիոյ մէջ։

Ընկերի մանրամասն տեղեկութիւն առանց կամ ապահովութիւն բռնելու ուզողները պէտք է դիմեն Զմիւռնիոյ Գէորգ պէյ խանը, թիւ 9 առ Պ. ՍԻՄԻԼԼՕՅ՝ Բ·ՍՄԻԹԻ՝ որ ընկերութեան լիազօր գործակատարն է։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈՒԼԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

13 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ՕՏՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԵՏ 100 ԱՌՈՒՐՈՒՇԷՆ

Լոնտրա 3 ամիս դուրս.	109 5/8
Փարիզ	23.37 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

13 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Անգլ. լիրա	դուրս.	110, 5
Նաբոլէոն ոսկի	»	87, 8
Իմպէրիալ առուս	»	89,15
Քէրէմիս	»	51,20
Հինդ Գրանք	»	—
Հինգնոց	»	104,15
Ղինձ	»	119,30

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՊՕԼԻՍ 13 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ԱՐՄՏԻՒ

Ընտրեալ կարմիր Պէսարապիա	40	—42
» » Ագաղ	38	—42
» » Պուլգար	30	—32
» » Գաբրիզ	30	—32
» Օէքիրտաղ	—	—
» կիսուզ Ագաղ	42	—47
» » Պէսարապիա	32	—35
Ելրտա Թունա	38	—40
Հոյ եան հակուզ Գաբրիզ	—	—
Վառնա	34	—37
» » Գարլոբ	28	—30
Եգիպտացորեն Թունա	14մ	—16
» Անատոլ.	14	—15
Գարի Թունա	12մ	—13
» Անատոլ.		

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

ԽՈՋԱԿ ՉՈՐ

Գուրտ	դուրս.	—
Անատոլու	»	—
Զոլոա		
Լիմիրնէ	»	
Ծաղկած	»	

ԲԱՄՊԱԿ

		Դուրս.
Կէյվէ	հօխտա	9
Լոգմիր	»	9 1/2
Ռատնա	»	7 3/4
Պուրխատան	»	5 7/8
Վրատատան	»	6 7/8

ԹՈՒՐԴ

Անատոլու լուացուած	հօխտա	16—17
» չլուացուած	»	8— 8 1/2
Բուռմլի լուացուած	»	
» չլուացուած	»	
Վրատատան լուացուած	»	
» կէս	»	9 1/0
» չլուացուած	»	
Տոպրաքա	»	
Լոսկի Շէհիր	»	8 3/4

ՄԱԶԸ

Պարխատատան	հօխտա	10մ—11
Անատոլու	»	10—
Ձերմակ	»	6—7

ՃԷՌԻ

Գայսերի Ա. տեսակ	հօխտա	18
» Բ. »	»	17—
Էնգլիսիս »	»	18 1/4
Թոգոտի »	»	16—17
Ալէքէր »	»	15 1/2
Եոզղատ »	»	
Զորուտ		12—14

ԹԻՆԹԻՒ

Էնգիսիս	հօխտա	40—43
Գասատամբոյ	»	—
Գէլիբոլու	»	—
Զէյրէկ	»	—
Վան	»	26մ—

ԱՃԵՒ ՄՈՐԹ

Ամասիա	Դէմ կիսոր մէկ Ա. Լ.		
Եոզկատ	»	»	»
Սիվաս	»	»	»
Էրզրում	»	»	»
Դարսէրի »	»	»	»

ՑԼԷ

Մուսանիա	հօխտա	
Ալյվալը	»	
Պաքրզ	»	
Միսիլի		
Գաղնձ թոգաթ երկրին մէջ		14մ—
Աֆիոն	»	360 —380
Գիրիթ	»	28 —
Սուսամ	»	30 — 33
Պատատ Անատ.	Գիլ	—
» Բուտիլի »		—
Մեռաքա Պարսկ. Բէյրա	հօխտա	550—600
Պրուսա		— —

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

		դուրս.
Խանվէ Բիոն. անատ.	100 հօխ.	1350—
« Բ. »	»	1150
Եէմէն	»	47
Շարար փուչի Հոյ.	Դեղ.	250—
» » Գարդ.	»	—
» գլուխ Դարդ.		285—
Ցայ Գոնկօ	հօխատ.	24 – 25
» Բէլրս ծագիկ	»	80—90
Ընդ (գալաց)	դեղ.	1040 – 20
Պղպէղ (ոլիպէռ)	հօխտ.	10 1/2—11
Լեռակ (չէվիս) Պէնկալա	»	135 – 155
» » Մատրաս	»	80 – 90
Զինք տախտ.	100 հօխ. ֆր.	108—112
Երիսի ճաղաճեր		90 —
» տախտակ		90- 100
» բեռեցու.		—
Փարիզիա		115 —118
Բրինձ Խաւրիոյ	100 Քիլ. ֆր.	45
Հարտ եզ Լուսիոյ դրշ.		13 —14
Խամիսար		41 —43